

17.09.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

Husiler, Suudi petrol şirketi Aramco'yu yeniden vurmakla tehdit etti... Husilerin Askeri Sözcüsü Yahya Seri sosyal medya hesabı Twitter'dan yaptığı açıklamada, "Aramco'daki şirketler ve çalışanları tesislerde bulunmamaları konusunda uyarıyoruz. Her an yeniden vurabiliriz" ifadelerini kullandı. Suudi Arabistan'ın milli petrol şirketi Saudi Aramco'ya ait iki tesise cumartesi günü düzenlenen saldırıya ilişkin ise Seri, bu saldırıların yeni ve gelişmiş silahlı insansız hava araçlarıyla (SİHA) gerçekleştirildiğini kaydetti.

İran, BAE'ye yakıt taşıyan tankere el koydu... ISNA'nın aktardığına göre İran Devrim Muhafızları, Basra Körfezi'nde Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE) yaklaşık 250 bin litre mazot taşımakta olan bir tankere el koydu. Ajans, mürettebatın da Hürmüzgan eyaletinde sorgulanmak üzere yetkililere teslim edildiğini öne sürdü.

Netanyahu'dan Batı Şeria'da 'Tüm Yahudi Yerleşkelerini' İlhak Vaadi... İsrail'deki seçim kampanyası boyunca Batı Şeria'daki Yahudi yerleşkelerini ilhak edeceği vaadinde bulunan Başbakan Binyamin Netanyahu, söylemlerini yineledi. Netanyahu bu kez planına, Filistinliler'in yönetimindeki Batı Şeria'da bulunan 'tüm Yahudi yerleşkelerini' dahil etti. Seçimlerin bir gün öncesinde açıklamalarda bulunan Netanyahu, milliyetçi seçmenlerin desteğini kazanmak adına Batı Şeria'nın ilhakıyla ilgili vaadini yeniden dile getirdi.

Bağdadi'ye Ait Olduğu Söylenen Ses Kaydı Yayınlandı... IŞİD lideri Ebu Bekir el Bağdadi'ye ait olduğu öne sürülen bir ses kaydı yayınlandı. Ses kaydında günlük operasyonların düzenlenmekte olduğu belirtiliyor "Günlük operasyonlar farklı cephelerde devam ediyor" denilen söz konusu kayıt, Al Furkan adlı internet sitesinde yayınlandı. Bu, Nisan ayından bu yana Bağdadi'nin ilk ses kaydı. Ses kaydında Bağdadi, Mali gibi bazı bölgelerin adını verdi ancak daha fazla ayrıntı belirtmedi.

Ankara'daki üçlü zirveden ortak vurgu: Anayasa Komitesi'yle ilgili mutabakat sağlandı...

Rusya lideri Vladimir Putin, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve İranlı mevkidaşları Hasan Ruhani, üçlü zirve sonrası açıklamalarda bulundu. Liderler, Suriye'de çözümün askeri değil, siyasal yollarla sağlanması gerektiğine dikkati çektiler ve Suriye Anayasa Komitesi'yle ilgili mutabakatın sağlandığını belirttiler.

Suudi ordusu: Aramco İran silahlarıyla vuruldu, saldırının kaynaklandığı yer Yemen değil...

Yemen'i vuran Suudi Arabistan liderliğindeki koalisyonun sözcüsünden Suudi devlet petrol şirketi Aramco'ya ağır darbe indiren cumartesi günkü saldırılarla ilgili açıklama geldi. Tahran'ı suçlayan Suudi sözcü "Silahlar İran yapımı ve Husi milislerinin iddia ettiği gibi saldırının kaynaklandığı yer Yemen değil" dedi.

Iraklı vekiller, yabancı güçlerin ülkeden çıkarılmasının parlamentoda görüşülmesini istiyor...

Irak'ta 53 vekil, yabancı askeri güçlerin ülke topraklarından çıkarılmasının gündeme alınması için parlamento başkanına bir yönerge sundu. Vekiller, sundukları yönergede yabancı askeri güçlerin Irak topraklarından çıkarılması konusunun parlamento gündemine dahil edilmesini talep ettiklerini ifade etti.

Riyad 'Aramco soruşturması' için uluslararası uzmanlar çağırarak... Suudi Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada, "Suudi Arabistan'da dünya pazarlarına petrol tedarik eden tesisler cumartesi günü daha önce eşi görülmemiş bir sabotaj saldırısına maruz kaldı. Bu da Saudi Aramco şirketinin üretiminin yaklaşık yüzde 50'sinin durmasına yol açtı" ifadelerine yer verildi.

İsrail'de kritik seçimler başladı: Koalisyon çıkabilir...

İsrail'de halk Başbakan Binyamin Netanyahu'nun siyasi kariyeri ve Filistin'in geleceği açısından büyük öneme sahip seçimler için oy kullanmaya başladı. Ülkedeki 6 milyon 394 binden fazla seçmen 120 sandalyeli meclise girecek milletvekillerini belirlemek için bu yıl ikinci kez sandık başına gidiyor. Hastane ve hapishaneler dışındaki merkezlerde oy kullanma işlemi, yerel saatle sabah 07.00'de başlayıp 22.00'de sona erecek.

Cezayir seçime gidiyor: Cumhurbaşkanlığı seçimleri 12 Aralık'ta yapılacak... Devlet televizyonundan Cezayirlilere seslenen Bin Salih, "Anayasanın bana verdiği yetkiler çerçevesinde cumhurbaşkanlığı seçimlerinin 12 Aralık'ta yapılması yönünde karar aldım. Bugün seçmenlere oylamaya katılma çağrısı yapan kararnameyi imzaladım." ifadelerini kullandı. Ülkenin çıkarlarını her şeyin üstünde tutma zamanı olduğunu belirten Bin Salih, seçim tarihinin devleti yenileme ve birlikte çalışma sürecinin başlangıcı olması için gayret gösterilmesini istedi.

AVRUPA – AB

Koalisyon Sözcüsü: Saldırı İran silahlarıyla Yemen dışından yapıldı... Suudi Arabistan öncülüğündeki askeri koalisyonun sözcüsü Turki el Maliki Saudi Aramco'ya ait petrol tesislerine yapılan saldırılarla ilgili bir açıklama yaptı. El Maliki El Arabiya televizyonunda yayınlanan basın toplantısında, saldırılarda İran menşeli silahların kullanıldığını söyledi. El Maliki ilk incelemelere göre saldırıda Ebabil tipi SİHA'ların (silahlı insansız hava aracı) kullanıldığını söyledi. Saldırının kaynağını tespit için çalışmalarını sürdürdüklerini belirten El Maliki "Terör saldırısı, Husi milislerinin iddia ettiği gibi Yemen kaynaklı değil" dedi.

İngiltere Başbakanı Johnson tepkiler üzerine kürsüye çıkmadı... Lüksemburglu mevkidaşı ile açık havada düzenlenen basın toplantısına katılması beklenen Johnson'ın, Brexit karşıtı göstericilerin yüksek sesli protestoları nedeniyle bundan vazgeçtiği belirtildi. Kameraların karşısına tek başına çıkan Bettel, Johnson'ın boş kürsüsünü göstererek gülümsedi ve kendisine teşekkür etti. Johnson'a "(Brexit'e ilişkin) Çok şey duyuyorum ancak okuduğum pek bir şey yok" dediğini belirten Bettel, birlikten ayrılmayı İngiltere'nin seçtiğini, bu nedenle Londra'nın 2016'daki referandumun sonuçlarından dolayı AB'yi suçlamaması gerektiğini ifade etti.

Hollanda'da camiye İslamofobik saldırı... Hollanda'nın Almere kentinde çoğunlukla Faslıların gittiği Ebu Bekir Sıddık Camisi'ne İslamofobik ifadeler içeren pankartlar asıldı. Eylemi üstlenen aşırı sağcı "Rechts in Verzet" (Sağ direnişte) hareketi, sosyal medyadan, caminin girişine astıkları "İslamı durdur, çocuk istismarını durdur" ve "camiye hayır" ifadelerinin yazılı olduğu pankartların fotoğrafı ile "Bu camiye kapatın" mesajını paylaştı.

Avrupa'ya göç ağustos ayında arttı... Avrupa sınır koruma ajansı FRONTEX'ten yapılan açıklamada, Avrupa'ya ağustosta 12 bin 900 göçmenin giriş yaptığı ve önceki ayla

karşılaştırıldığında yüzde 9'luk artış olduğu belirtildi. 2019'un sekiz ayında ise Avrupa'ya 68 bin 700 göçmenin geldiği, bu oranın önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 26 daha düşük olduğu kaydedildi. Doğu Akdeniz rotasıyla Avrupa'ya gelen her 5 göçmenden 2'sinin Afgan olduğu belirtilen açıklamada, Batı Akdeniz rotasında ise çoğunluğu Sahraaltı Afrika ülkelerinden gelenlerin oluşturduğu ifade edildi.

AB'den Boeing-Airbus davasında 'anlaşma' çağrısı... Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Ticaretten Sorumlu Üyesi Cecilia Malmström, Boeing ve Airbus arasında Dünya Ticaret Örgütü'nde (DTÖ) devam eden hukuki süreçle ilgili, "ABD'ye müzakere ederek ortak bir çözüm bulmayı teklif ettik" dedi.

ASYA

Güney Kore basını: Kim, Trump'ı Pyongyang'a davet etti... Güney Kore'de Joongang Ilbo gazetesi tarafından duyurulan iddiaya göre Kim, ağustos ayının üçüncü haftasında Donald Trump'a bir mektup gönderdi ve Pyongyang'ı ziyaret etmesi teklifinde bulundu. İddiaların sorulduğu Güney Kore Dışişleri Bakanı Kang Kyung-wha, "ABD'li meslektaşlarımızdan bu tarz bir mektubun gönderildiğine dair detaylı bir açıklama geldi. Mektupta ne yazdığını ya da mektubun ne zaman gönderildiğini doğrulamak bize düşmez" dedi.

Yüksek Mahkeme'den Hindistan hükümetine çağrı... Cammu Keşmir'in özerkliğinin kaldırılmasının ardından bölgedeki kısıtlama 42. gününü geride bırakırken Hindistan Yüksek Mahkemesi, hükümete 'Keşmir'deki hayatın bir an önce normale döndürülmesi' talebini iletti. Başyargıç Ranjan Gogoi, "Cammu Keşmir'in normal yaşamına geri dönmesi için en güçlü çabayı göstermesi konusunda yönlendiriyoruz" dedi.

Solomon Adaları, Tayvan yerine Çin'i diplomatik olarak tanıdı... Tayvan resmi haber ajansı CNA'da yer alan habere, Solomon Adaları Tayvan hükümeti yerine Pekin'deki Çin Halk Cumhuriyeti hükümetini Çin'in resmi temsilcisi olarak tanıma ve resmi ilişki kurma kararı aldı. Bakanlar Kurulu'nda yapılan oylamada 27 kabine üyesi değişiklik lehine oy kullanırken, 6 üye çekimser kaldı. Öneriye karşı çıkan olmadı.

Kuzey Kore: ABD ile müzakereler devam edebilir... Kuzey Kore Dışışleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, ABD ile yaklaşmakta olan müzakerelerin iki ülkenin yürüttüğü diplomasisinin kaderini belirleyeceği ve nükleer görüşmelerin birkaç hafta içinde yeniden başlayabileceği belirtildi. Açıklamada, Kuzey Kore'nin nükleer silahlardan arındırılmasının ancak, güvenlik sistemini tehlikeye atan ve ülkenin kalkınmasını engelleyen tehditler konusundaki tüm şüphelerin ortadan kalkması halinde mümkün olacağı ifade edildi.

Çin'den Netanyahu'nun 'Batı Şeria'yı ilhak' vaadine tepki... Çin Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Hua Çunying, başkent Pekin'de düzenlediği günlük basın toplantısında, Netanyahu'nun seçim vaatlerine ilişkin "Çin, İsrail-Filistin çatışmasının yoğunlaşmasına neden olabilecek herhangi bir tek taraflı harekete karşı çıkıyor" dedi. "İsrail'i dikkatli hareket etmeye, bölgesel gerilim ve huzursuzluğu artırmaktan kaçınmaya çağırıyoruz" ifadelerini kullanan Hua, Tel Aviv yönetimini Orta Doğu'nun barış sürecinin temelini korumaya çağırdı.

Endonezya'da orman yangınları soruşturması... Endonezya'nın çeşitli eyaletlerinde yaklaşık 2 aydır devam eden orman yangınlarına sebep olmakla suçlanan 185 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Ulusal Emniyet Sözcüsü Dedi Prasetyo, 6 eyalette devam eden orman yangınlarıyla ilgili yürütülen soruşturmanın sürdüğünü belirtti. Prasetyo, soruşturma kapsamında yangınları başlattıklarından şüphelenilen 185 kişinin gözaltına alındığını ifade ederek, ormanları koruma kanununa göre, suçlu bulunanların azami 10 yıla kadar hapis cezası alabileceğini vurguladı.

DOĞU AKDENİZ

KKTC'de bir Rum tarafından çalınan Türk bayrağı ve Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın fotoğrafı, Türk tarafına iade edildi. Bayrağı ve fotoğrafı çalan 16 yaşındaki Savvas Koulendoru'nun ailesi, bugün KKTC Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı'yı ziyaret ederek özür mektubu iletti.

Almanya, Doğu Akdeniz'de Rumlara Desteğini Açıkladı... Yunanistan Dışışleri Bakanı Nikos Dendias ile bir araya gelen Almanya Dışışleri Bakanı Heiko Mass, gündemdeki Doğu Akdeniz sondaj çalışmaları hakkında da açıklamalarda bulundu. Maas, Yunan mevkidaşıyla Akdeniz'in doğusunda sondaj faaliyetlerini de ele aldıklarını aktararak bu konuda AB Konseyi'nin, Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nden yana açık bir tutum sergilediğini bildirdi.

Anlaşmazlığın daha fazla artmasını istemediklerini belirten Maas, "Gerilimin düşmesine katkı sağlamak istiyoruz. Genel olarak Kıbrıs konusunda yeniden diyaloga girilmesinin, önemli olacağına inanıyorum. Bu tür olaylar bunu zorlaştırıyor." ifadelerini kullandı.

ABD – GÜNEY AMERİKA

Trump'tan İran'a: 'Çatışma İstemiyorum Ama Bazen Zorunda Kalırsınız'... ABD Başkanı Trump geçtiğimiz hafta sonu Suudi Arabistan'daki petrol tesislerine yönelik saldırıdan "İran'ın sorumlu gibi görüldüğünü" söyledi ancak buna bir karşılık verme konusunda acele etmeyeceklerini, saldırıların arkasında kimin olduğunun belirlenmesine yönelik çabaların sürdüğünü vurguladı. Trump "Çatışmaya girmek istemiyorum ama bazen zorunda kalırsınız" ifadesini de kullandı.

Trump: İran, Suudi Arabistan'a saldırıyla ilgisinin olmadığını söylüyor, göreceğiz... Bu kez İran'ın haziran ayında Basra Körfezi'nde 1 milyon dolardan pahalı İHA düşürmesine atıf yapan ABD Başkanı Donald Trump, şöyle tweetledi: "İran'ın İHA vurduğu zamanı hatırlayın, aslında kendi hava sahalarının yakınında bile olmadığını bilerek kendi hava sahalarında olduğunu söyledikleri. Çok büyük yalan olduğunu bile bile bu hikayelerine sıkı sıkı sarıldılar. Şimdi de Suudi Arabistan'a saldırıyla bir ilgilerinin olmadığını söylüyorlar. Göreceğiz?"

ABD Savunma Bakanı Esper: Suudi Arabistan'a yönelik saldırı 'emsalsiz'... ABD Savunma Bakanı Mark Esper, Suudi Arabistan'ın doğusunda yer alan ve devlet petrol şirketi Aramco'ya ait petrol tesislerine yönelik saldırı hakkında açıklama yaptı. Saldırıları 'emsalsiz' olarak nitelendiren Esper, ABD'nin müttefikleriyle birlikte 'İran tarafından baltalanan uluslararası korumak için çalıştığını' belirtti.

Aramco saldırısına dair uydu görüntüleri yayımlayan Washington: Geliş yönü Yemen değil, İran'ın işi olduğuna şüphe yok... The New York Times, ABC ve Reuters'e konuşan Trump yönetiminden yetkililer, Suudi Arabistan'ın doğusundaki iki petrol tesisine yönelik saldırıların yönü ve çapının, Husi işi olmadığına işaret ettiğini söyledi. ABD'li yetkililer, "İran'ın sorumlu olduğuna şüphe yok. Ne dersiniz deyin, başka aday yok" iddiasında bulundu.

ABD Enerji Bakanı Perry: Piyasanın Aramco saldırısına 'olumlu' yanıt vereceğine eminiz... ABD Enerji Bakanı Perry, yaptığı açıklamada küresel petrol pazarının Aramco tesislerine yönelik saldırıya 'olumlu' bir şekilde yanıt vereceğinden emin olduklarını söyledi. Perry, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda "İran'ın kötü niyetli çabalarına rağmen, piyasanın esnek olduğuna ve olumlu yanıt vereceğine eminiz" ifadelerine yer verdi.

RUSYA

Putin: Fırat'ın doğusundaki gerginlik korunuyor, bu durum Rusya'da karmaşık duygular uyandırıyor... Rusya Lideri Putin, Cumhurbaşkanı Erdoğan'la yaptığı görüşmede Fırat'ın doğusundaki gerginliğin korunduğunu, bu durumun Rusya'da karmaşık duygular uyandırdığını belirtti. Putin'in sözlerinin aktarıldığı açıklamada, "Fırat'ın doğusundaki durum bizde karmaşık duygular uyandırıyor. Oradaki büyük gerginlik korunuyor. Bunun hem Suriye Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğünün korunması, hem de tüm komşular için ne kadar önemli olduğunu anlıyoruz" dedi.

Rusya'dan Aramco saldırısı hakkında açıklama... Rusya'nın Birleşmiş Milletler (BM) Daimi Temsilcisi Vasiliy Nebenzya, Suudi Arabistan'ın petrol sahasına yapılan saldırının sorumluları konusunda "çelişkili açıklamalar" olduğunu ve "sonuca varmak için acele edilmemesi" gerektiğini söyledi. Nebenzya, ABD'nin saldırının arkasında İran olduğu iddialarına ilişkin, "Sonuca hemen atlamayalım, çelişkili açıklamalar var. Ensarullah sorumluluk üstlendi. ABD, 'sorumlu İran diyor'. Elimizde net bir tablo yok" dedi.

Zaharova'dan, Rus diplomatların FBI'ı izlediği iddialarına yanıt... Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Zaharova, ABD'de başkanlık seçimleri döneminin başlamak üzere olduğunu söyledi. Govorit Moskva radyosuna konuşan Zaharova, "Bu bağlamda daha çok fantastik hikaye ve güzel tahminler göreceğiz ve duyacağız" dedi.

Peskov, Putin'in Ankara'daki ikili görüşmelerinin neden uzadığını anlattı... Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Ankara'da gerçekleştirdiği ikili görüşmelerin, planlandığından uzun sürmesini değerlendirilen konuların güncelliği ve bu anın sorumluluğu ile açıkladı. Peskov, gazetecilerin, Putin'in Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve İranlı mevkidaşı Hasan Ruhani ile gerçekleştirdiği ikili görüşmelerin

planlandığından uzun sürmesini neyle açıklayabileceği sorusuna, “Konuların güncelliği ve bu anın sorumluluğu ile. Elbette, birçok şey bu görüşmeye ve sürecin sürekliliğine bağlı” dedi.

Roscosmos, kozmonotların hayatta kalma kitine ateşli silahı yeniden dahil edebilir...

Roscosmos’tan bir kaynak Sputnik’e yaptığı açıklamada "Yeni nesil Orel uzay aracı için hayatta kalma kiti, aracın geliştirilmesinin daha sonraki aşamalarında oluşturulacak" dedi.

Kite acil bir durum için ateşli silahların yeniden koyulup koyulmayacağı yönündeki soruyu yanıtlayan kaynak, Roscosmos’un seçenekleri değerlendirdiğini söyledi.

Rostec CEO'su, Rusya'yı dünyaya kapatma olasılığıyla ilgili: Teknik olarak mümkün değil...

Rus devlet savunma sanayi şirketi Rostec’in CEO’su Sergey Çemezov, Rusya’yı tüm dünyaya kapatmanın teknik olarak mümkün olmadığını belirterek, “Bunun için çok para ve çaba gerekecek” dedi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin geçen mayıs ayında, ülkede internete erişimi engelleyecek tehditlere karşı önlem alınmasını öngören yasayı imzalamıştı. Yasa, telekomünikasyon operatörlerinin ağlarına, yasadışı bilgilere erişimi kısıtlama yasalarının uygulanıp uygulanmadığını kontrol eden teknik araçların kurulmasını öngörüyor. Araçlar, devlet tarafından temin edilmeli. Çemezov, "Söz konusu olan, rezerv sistemlerin oluşturulması, gerektiğinde devreye sokulacak. Ama kendi kendimize izolasyon koşullarını yaratmayı kimse düşünmüyor" dedi.

Kırım yönetiminden Kırım'a 'Tavrida' isminin eklenmesi fikrine destek...

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’in Kırım Daimi Temsilcisi ve Kırım Başbakan Yardımcısı Georgiy Muradov, Kırım Cumhuriyeti’ne eski adı Tavrida’nın eklenmesi teklifini değerlendirmeye layık buldu. Rossiyskaya Gazeta’ya konuşan Muradov, "Rusya’nın birçok bölgesinde, Rusya Federasyonu adıyla yeni devlet oluştuğundan sonra bu uygulanıyor. Hatırlatırım Yakutya-Saha, Kuzey Osetya-Alanya ve Federasyon’un diğer birçok bölgesi, geleneksel adının yanı sıra tarihi adını da kullanıyor" dedi.

TÜRKİYE

Ankara'da ByLock operasyonu... Ankara Cumhuriyet Başsavcılığından yapılan açıklamaya göre, FETÖ'nün kriptolu haberleşme programı ByLock kullanıcısı olduğu tespit edilen eski 6 emniyet müdürü, 3 komiser, 3 polis ve 2 sivil memur hakkında gözaltı kararı verildi. Ankara Emniyet Müdürlüğü Organize Şube Müdürlüğü ekiplerince yapılan operasyonda söz konusu şüphelilerden 6'sı gözaltına alınırken, diğer zanlıların yakalanması için çalışmalar sürüyor.

Diyarbakır Kulp Belediyesi'ne kayyum atandı... İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, dün tutuklanan Kulp Belediye Başkanı Mehmet Fatih Taş'ın görevden alındığı duyuruldu. Konu ile ilgili Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada görevden alınan Taş'ın 'Silahlı Terör Örgütüne Üye Olma' ve 'Terör Örgütü Propagandası Yapmak' suçları kapsamında hakkında devam eden 5 ayrı soruşturma ve 1 Kovuşturma olduğu belirtildi.

İçişleri Bakanlığı: Bitlis'te 2 terörist etkisiz hale getirildi... Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, iç güvenlik operasyonları kapsamında Bitlis kırsalında İl Emniyet Müdürlüğü ile İl Jandarma Komutanlığınca hava destekli operasyon düzenlendi. Açıklamada, düzenlenen operasyon sonucunda '2 teröristin silahları ile birlikte etkisiz hale getirildiği' belirtildi. Bölgede operasyonlar devam ediyor.